

Glas och Gasol

Vad man behöver:

Brännare, den vanligaste för nybörjare är en Hothead, vilket är en brännare som går på endast Gasol.

Gas – Normalt gasol

Säkerhetsglasögon – För glashantverk rekommenderas skyddsglasögon med didymiumglas, de är dyrare än andra, men man blir aldrig en bra pärlmakare utan dem.

Mandrell – runda pinnar att göra pärlor på.

Brandvarnare, föredragsvis två, en i taket, och en på golvet som även kan upptäcka gasläckor.

Brandsläckare.

Ugn/Isolerande medium för långsam avsvaning – En ugn är dyr, både i inköp och drift, om man är intresserad av att pröva hantverket kan man istället ha en hink vermiculit att sticka ned pärlorna i för att svalna. Det ersätter inte en annelering, och pärlorna kommer inte bli så hållbara, men det går att efterannulera dem om man blir nöjd.

Några främmande termer:

COE – (coefficient of thermal expansion)– Värmeutvidningscoefficient – Det här är ett mycket viktigt värde, glas med olika COE får inte blandas, de blir instabila och kan spricka eller till och med explodera vid avsvaning. COE påverkar också vid vilken temperatur glas smälter, ett glas med högt COE värde smälter vid en lägre temperatur men krymper också mer vid avsvaning. Till pärlor är COE 104 vanligast. COE 90 kan vara svårsmält med en hothead.

Mandrel – Mandrel är en stålpinne som man snurrar glaset runt för att göra en pärla. När mandrellen tas bort blir hålet kvar.

Separator – Mandrellen doppas i separator, en keramikliknande vätska som förhindrar att glaset fastnar på mandrellen.

Säkerhet framför allt!

Se till att du har en ny eller i alla fall nyligen provtryckt gasoltub. Om gasoltuben är gammal brukar det vara billigare att provtrycka den hos ett företag som fyller på gasol än att köpa en ny. Min stora tub (typ PC11) brukar kosta 230 kronor att fylla och räcker för mig i cirka ett halvår. Du kan alltså ha en avsevärt mindre tub om du inte ska jobba varje dag. Kom ihåg att om du bor i lägenhet bör du kontrollera hyresvärdens regler om gasbehållare, de har ofta en maxstorlek.

När du har kopplat ihop din brännare bör du tänka alla kopplingar med såpvatten så att du kan se om det bubblar och läcker någonstans när gasen skruvas på.

Vi arbetar med gasol, jag vet att i många länder där Mapgas finns tillgängligt används det och det funkar med det här brännarmunstycket. Med map går det fortare och lågan är renare men jag tycker man får litet sämre temperaturkontroll.

Gasolen är av säkerhetsskäl blandad med en olja som gör att den luktar. Det här är för att Gasol är en tung luktfri gas som kan vara svår att upptäcka. Gasol kan samlas i ett rum om

den inte hittar en golvnära väg ut. (Arbeta ALDRIG i en källare om den inte har en dörr som kan öppnas ut i friska luften.)

Ingen gas i slangarna

När du arbetat klart för en längre stund eller för dagen så stänger du av gasen på flaskan och låter gasen rinna ut genom brännaren tills brännaren är helt tyst. Först då stänger du av gasen på brännarmunstycket. Ha aldrig gasol stående i slangarna för den kommer med tiden att fräta sönder dem!

Skyddsutrustning!

När man arbetar med glas **Måste** man använda skyddsglasögon, vilken typ beror på hur mycket du jobbar med glas. Om du bara tänker jobba någon timme här och där så kan du använda vilka skyddsglasögon som helst men du kommer aldrig bli lika bra på det du gör som om du arbetar med skyddsglasögon tillverkade för glashantverk

Didymium glasögon är speciella eftersom de filtrerar bort det gula ljus som uppstår när glaset smälter. (Glasögonen är den största utgiften för nybörjaren men de är varda pengarna) Detta gör att du ser otroligt mycket bättre och skyddar dig från smärtsamma ögonskador som glasblåsarstarr (Eng:Arc eye/ photokeratitis)

Förutom glasögon rekommenderar jag en svetsartröja eller ett läderförkläde. Självt föredrar jag tröjan eftersom den skyddar armar och hals.

Glas hettas upp långsamt och svalnar långsamt.

Detta är extremt viktigt och en av glasets grundläggande regler. Om glas som är för kallt snabbt förs in i en varm låga kommer det att splittras, och varmt glas kan splittras ganska våldsamt. Detta är för det mesta inte farligt men om man har otur kan det medfölja små bitar hett glas som lätt bränner hål i kläder och kött.

Glaset ska svalna långsamt, detta kan göras på många sätt som är mer eller mindre dyra och har sina fördelar och nackdelar. Det billigaste och enklaste är i Vermikulit (Eng: Vermiculite) vilket är det absolut vanligaste, följt av fiberdukar som kanske är mer effektiva men avsevärt dyrare. Fiberduken kräver också att du utsätter de redan tillverkade pärlorna för temperaturväxlingar varje gång du lägger in en ny pärla.

Glas som svalnar för fort får inre spänningar som gör att det kommer att spricka, antingen genast eller med tiden. Därför tar vi inte upp och tittar på pärlorna förrän tidigast två timme efter att den sista pärlan stoppades i vermikuliten.

Glas kan också härdas i särskilda ugnar, i Sverige säljs dessa främst av företaget PMC.

Affärer och Länkar

Just nu köper jag mitt material från <http://www.berlinbeads.de/> i Tyskland, de har ett bra sortiment och har bra service. En annan bra affär är <http://www.pmc.se/> som bland annat säljer ugnarna i Sverige. Om man behöver få tag på en syrgaskoncentrator rekommenderar jag <http://www.tuffnellglass.com/> i England.